

KORRALDUS

21.10.2026 nr DM-137609-7

Saasteainete heite piirväärtuste ajutise järgimata jätmise lubamine põlevkiviõli kasutamisel Balti elektrijaama reservkatlamajas ja Mustamäe gaasikatlamajas

Lähtudes vajadusest täpsustada õigusselguse eesmärgil Keskkonnaameti 19.10.2026 väljastatud korraldust nr DM-137824-8 ja 28.09.2026 väljastatud korraldust nr DM-137609-6, ning võttes aluseks energeetika- ja keskkonnaministri 14.10.2026 kirjas nr DM-137824-5 esitatud seisukohti ning Euroopa Komisjoni energeetikavoliniku 23.09.2026 kirjas kirjeldatud gaasituru olukorda, võttes aluseks tööstusheite seaduse (THS) § 27, § 78 lg-d 1 ja 2 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 64 lg-d 1-3 ja § 65 lg 2, otsustan:

1.1. muuta Keskkonnaameti 28.09.2026 korralduse nr DM-137609-6 punkt 1.1. ja sõnastada see järgmiselt:

Lugeda Narva kaugkütte toimepidevuse ja kättesaadavuse säilitamine THS § 78 lg 2 tähenduses hädavajalikuks ja kuni püsib gaasitarnete katkemise, piiramise või kaugkütte tarbijale kättesaamatuks osutumise oht, lubada kasutada põlevkiviõli alates korralduse väljaandmisest, kuid mitte kauem kui 30.04.2027 või kuni vastava teavituse saamiseni Keskkonnaametilt.

1.2. Muuta korralduse nr DM-137609-6 punkt 1.2. ja sõnastada see järgmiselt:

Lubada ajavahemikul 01.11.2026–30.04.2027 Enefit Power OÜ-l Balti elektrijaama (keskkonnakompleksluba nr L.KKL.IV-137279) reservkatlamajas kasutada Narva kaugkütte toimepidevuse ja kättesaadavuse tagamiseks maagaasi asemel põlevkiviõli ning jätta põlevkiviõli kasutamise ajal järgimata THS § 73 alusel kehtestatud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja tahkete osakeste heite piirväärtused.

1.3. Muuta korralduse nr DM-137609-6 punkt 1.3.1. ja sõnastada see järgmiselt:

Kasutab põlevkiviõli üksnes ulatuses, mis on vajalik punktis 1.1. kirjeldatud riski ennetamiseks ja Narva kaugkütte toimepidevuse tagamiseks. Põlevkiviõli kasutamise vajaduse ja mahu määramisel lähtub käitaja tegelikust gaasitarne olukorrast, tarneriski või kättesaadavuse hinnangust ning Narva kaugkütte soojuskoormusest. Põlevkiviõli kogus ei või ajavahemikul 01.11.2026–30.04.2027 kokku ületada 23 000 tonni. Maksimaalne kogus ei anna õigust ületada keskkonnakompleksloa tabelis A4 sätestatud lubatud aastaseid heitkoguseid.

1.4. Muuta Keskkonnaameti korralduse nr DM-137824-8 punkt 1.1. ja sõnastada see järgmiselt:

Lugeda Tallinna ja Maardu kaugkütte toimepidevuse ja kättesaadavuse säilitamine THS § 78 lg 2 tähenduses hädavajalikuks ja kuni püsib gaasitarnete katkemise, piiramise või kaugkütte tarbijale kättesaamatuks osutumise oht, lubada kasutada põlevkiviõli alates korralduse väljaandmisest, kuid mitte kauem kui 30.04.2027 või kuni vastava teavituse saamiseni Keskkonnaametilt.

1.5. Muuta korralduse nr DM-137824-8 punkt 1.2. ja sõnastada see järgmiselt:

Lubada ajavahemikul 01.11.2026–30.04.2027 AS-il Utilitas Tallinna Soojus Mustamäe kaitise (keskkonnakompleksluba nr KKL-506902) gaasikatlamajas punktis 1.1. nimetatud asjaolude esinemisel kasutada Tallinna ja Maardu kaugkütte toimepidevuse ja kättesaadavuse tagamiseks maagaasi asemel põlevkiviõli ning jätta põlevkiviõli kasutamise ajal järgimata THS § 73 alusel kehtestatud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja tahkete osakeste heite piirväärtused.

1.6. Muuta korralduse nr DM-137824-8 punkt 1.3.1. ja sõnastada see järgmiselt:

1.3.1. kasutab põlevkiviõli üksnes ulatuses, mis on vajalik punktis 1.1. kirjeldatud gaasivarustuse katkemise või ebapiisavuse riski ennetamiseks ning Tallinna ja Maardu kaugkütte toimepidevuse tagamiseks. Põlevkiviõli kasutamise vajaduse ja mahu määramisel lähtub käitaja soojuskoormusest. Põlevkiviõli kogus ei või ajavahemikul 01.11.2026–30.04.2027 kokku ületada 20 000 tonni. Maksimaalne kogus ei anna õigust ületada keskkonnakompleksloa tabelis A4 sätestatud lubatud aastaseid heitkoguseid. 1.7. Jätta kehtima kõik ülejäänud korralduste nr DM-137609-6 ja nr DM-137824-8 nõuded ja tingimused.

1.8. Keskkonnaamet jälgib koostöös Kliimaministeeriumiga gaasituru olukorda. Kui erandi rakendamise aluseks olevad asjaolud langevad ära ja selle kohta on Keskkonnaametile saabunud Kliimaministeeriumi vastav kirjalik seisukoht, teavitab Keskkonnaamet sellest käitajaid. Pärast vastava teavituse saamist ei või erandit käesolevas korralduses kirjeldatud ennetaval alusel enam rakendada.

1.9. Korraldus jõustub teatavakstegemisel Enefit Power OÜ-le ja AS-ile Utilitas Tallinna Soojus.

2. ASJAOLUD

Keskkonnaamet andis Enefit Power OÜ-le 28.09.2026 korraldusega nr DM-137609-6 erandi ajavahemikuks 01.11.2026 - 30.04.2027 saasteainete heite piirväärtuste

järgimata jätmiseks Balti elektrijaama reservkatlamajas põlevkiviõli kasutamisel Narva linna kaugkütte toimepidevuse ja energiavarustuse tagamiseks.

Keskkonnaamet andis AS-le Utilitas Tallinna Soojus 19.10.2026 korraldusega nr DM-137824-8 erandi ajavahemikuks 01.11.2026 - 30.04.2027 saasteainete heite piirväärtuste järgimata

jätmiseks Mustamäe gaasikatlamaja põletusseadmetes nr 4 või 6 (kuna need ei tööta samaaegselt) ning nr 5 põlevkiviõli kasutamisel Tallinna ja Maardu kaugkütte toimepidevuse ja energiavarustuse tagamiseks.

Pärast korralduste andmist ilmnes käitajate tagasisidest (kiri registreeritud 21.10.2026 nr DM-137824-9 all), et selline sõnastus ei anna piisavalt selget vastust küsimusele, kas erandit võib kasutada ennetava meetmena enne maagaasi füüsilise tarnekatkestuse realiseerumist, sealhulgas gaasitarbimise vähendamise ja kõrge hinnariski olukorras.

Kliimaministeerium toetas 18.09.2026 seisukohaga Enefit Power OÜ-le erandi andmist Narva kaugkütte toimepidevuse tagamiseks. AS-i Utilitas Tallinna Soojus taotluse kohta märkis energeetika- ja keskkonnaminister 14.10.2026 kirjas nr DM-137824-5, et Euroopa Liidu gaasivarustusele ei ole hinnatud vahetut üldist ohtu, kuid rahvusvahelisel gaasiturul püsib ebastabiilsus ning eesootaval kütteperioodil ei ole maagaasi tarnehäired välistatud. Minister toetas erandi andmist Mustamäe tootmiskompleksis Tallinna ja Maardu kaugkütte toimepidevuse tagamiseks.

Kliimaministeeriumi 14.10.2026 kirjale on lisatud Euroopa Komisjoni energeetikavoliniku 23.09.2026 kiri, mis kirjeldab olukorda, kus pingeline üleilmne gaasipakkumine ja kõrge hinnavolatiilsus on omavahel seotud. Kirjas soovitatakse liikmesriikidel vajaduse korral võtta või jätkata meetmeid, mis vähendavad gaasi- ja elektritarbimist. Samuti on viidatud riiklikes ennetus- ja hädaolukorra kavades kasutatavatele meetmetele, sealhulgas kütuse vahetamisele energiatootmises.

Eeltoodud lisandunud selgituste ja käitajate tagasiside tõttu peab Keskkonnaamet vajalikuks varasemate korralduste sõnastust täpsustada ja muuta, et erandi ennetava rakendamise ulatus oleks adressaatidele üheselt arusaadav.

3. KAALUTLUSED

HMS § 64 lg 1 kohaselt kohaldatakse haldusakti kehtetuks tunnistamise kohta sätestatud ka haldusakti muutmisele. HMS § 65 lg 2 kohaselt võib õiguspärast haldusakti edasiulatuvalt muuta isiku kasuks, kui see ei ole seadusega vastuolus. Käesoleva korraldusega ei anta uut erandit ega muudeta erandi maksimaalset kestust, kütusekoguseid, seiretingimusi ega muid keskkonnakaitselisi tingimusi. Muudatuse eesmärk on täpsustada, millal võib juba antud erandit 2026/2027 kütteperioodil ennetavalt rakendada, et tagada õigusselgus.

THS § 78 lg 1 seob erandi gaasivarustuse äkilise katkemisega. Käesoleva korraldusega ei muudeta seda seadusest tulenevat lähtekohta. Samas nähtub Kliimaministeeriumi valdkondlikust riskihinnangust ja Euroopa Komisjoni 23.09.2026 kirjast, et 2026/2027 kütteperioodi eel on gaasi pakkumis- ja hinnakriis omavahel seotud ning liikmesriikidel on soovitatud vajaduse korral vähendada gaasinõudlust; ühe võimaliku meetmena on nimetatud kütuse vahetamist energiatootmises. Arvestades kaugkütte kui elutähtsa teenuse toimepidevuse ja kättesaadavuse tagamise vajadust eeldades, et Kliimaministeerium on oma asjassepuutuvates seisukohtades analüüsinud olukorra vastavust erandi andmise eeltingimustele, peab Keskkonnaamet käesolevate erandite puhul põhjendatuks reservkütuse ennetavat kasutamist enne maagaasi füüsilise tarne täielikku katkemist, kui gaasitarbimise vähendamine on kirjeldatud turuolukorras

vajalik kaugkütte toimepidevuse ja kättesaadavuse säilitamiseks. Seega ei pea käitaja ootama olukorda, kus maagaasi tarne on täielikult peatunud.

Põlevkiviõli kasutamine jääb ajutiseks ja erandlikuks meetmeks. Käitajad võivad põlevkiviõli kasutada üksnes ulatuses, mis on vajalik kaugkütte toimepidevuse ja kättesaadavuse tagamiseks ning gaasituru riskide maandamiseks. Kehtima jäävad varasemates korraldustes sätestatud põlevkiviõli maksimaalsed kogused, seire- ja aruandluskohustused ning muud keskkonnakaitselised tingimused. Erandi rakendamise alus langeb ära hiljemalt 30.04.2027 või varem, kui Keskkonnaamet teatab Kliimaministeeriumi vastava kirjaliku hinnangu alusel, et ennetava rakendamise aluseks olnud asjaolud on lõppenud.

VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavakstegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Dagmar Undrits
juhataja
välisõhubüroo

Teadmiseks: Kliimaministeerium, Konkurentsiamet

Jaanika Mölder
vanemspetsialist
välisõhubüroo